

РЕШЕНИЕ

№ 2524

гр. София, 17.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-В СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Анелия Маркова

Членове: Пепа Маринова-Тонева
Г. Стоев

при участието на секретаря Юлиана Ив. Шулева
като разгледа докладваното от Анелия Маркова Въззивно гражданско дело
№ 20211100513468 по описа за 2021 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.258-273 ГПК /въззивно обжалване/.

С решение № 20140865 от 17.06.2021 г. по гр.д.№ 36977 по описа за 2019 г. на СРС, Първо ГО, 124-ти състав се: ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявения от „Б.Г.“ ООД /с предишно наименование „Б.Г.“ ЕООД/ срещу Г. П. П., иск по чл.422 от ГПК, вр. чл.92 от ЗЗД, че ответникът дължи сумата от 6000 лева - неустойка по чл. 9 от Договор от 30.05.2016 г. изменен с допълнително споразумение от 04.10.2016 г, ведно със законната лихва от 04.05.2018 г. до окончателното и изплащане, за които е издадена заповед за изпълнение по ч.гр.д. № 28693/2018г. на СРС, 124 състав; ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ответникът да заплати найщеца, сумата от 560 лв. - разноски за заповедното производство и сумата в размер на 750 лв. в исковото производство.

Постъпила е въззивна жалба от ответника пред СРС- Г. П. П..
Решението се обжалва изцяло. Навеждат се доводи за неправилност и

необоснованост на съдебният акт; сочат се нарушения на материалния и процесуален закон. Твърди се, че СРС не бил обсъдил възраженията в отговора по исковата молба като ги квалифицирал като неоснователни, а именно, че ищеца не бил собственик на движимата вещ - кафемашина; освен сключеното допълнително споразумение от 04.10.2016 г. към договора от 30.05.2016 г. нямало други доказателства, потвърждаващи фактическото приемане и предаване на движимата вещ. Следвало да се има предвид, че с отговора по исковата молба били оспорени подписите за ползвател и солидарен длъжник в договора от 30.05.2016 г., допълнително споразумение от 04.10.2016 г. към договора от 30.05.2016 г. Следователно от страна на ищеца не било доказано наличието на валидно договорно правоотношение между страните, изпълнение на задълженията на ищеца по него, както и неизпълнение от страна на ответника. При това положение акцесорният иск по чл.86, ал.1 ЗЗД също бил неоснователен.

Иска се от настоящата инстанция да отмени обжалваното решение и да отхвърли претенциите на ищеца.Претендира разноски.

От въззиваемата страна „Б.“ АД, ищец пред СРС, е постъпил отговор, в който се излага становище за неоснователност на въззивната жалба и правилност на първонистнациното решеине. Не били допуснати сочените от въззивника нарушения. Твърди се, че с отговора по исковата молба не била оспорена истинността на предоставените от ищеца доказателства поради което правилно СРС не бил открил производство по чл.193 ГПК. Сочи, че допълнителното споразумение било подписано от ответника и представлявало частен свидетелстващ документ, който се ползвал с материална доказателствена сила, тъй като удостоверявал неизгодни за него факти и обстоятелства, а именно надлежното предаване на процесната вещ. Счита, че е без значение по спора дали дружеството е собственик на предоставената вещ, тъй като не се касае до иск за собственост. Претендира разноски.

По допустимостта на въззивната жалба:

За обжалваното решение въззивникът е бил уведомен на 19.07.2021 г. **Въззивната жалба** е подадена на 02.08.2021 г., следователно същата е в **срока по чл.259, ал.1 ГПК.**

Налице е правен интерес от обжалване.

Следователно въззивната жалба е допустима.

По основателността на въззивната жалба:

Съгласно чл. 269 ГПК въззивната инстанция се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част. По останалите въпроси – само доколкото са посочени в жалбата.

Настоящата инстанция приема, че обжалваното решение е постановено във валиден и допустим процес.

По доводите във въззивната жалба:

За да постанови решение в обжалвания смисъл, СРС е приел, че на 30.05.2016 г. между „Б.Г.” ООД /с предишна фирма „Б.Г.” ЕООД/ и Г. П. П., действал лично за себе си и като представляващ „С.-***“ ООД е бил сключен договор, по силата на който /чл. 1 от договора/ „Б.Г.” ООД е предоставило безвъзмездно за временно ползване движима вещ - Под машина „Ascaso” с № 157895 на стойност 500 лева. за което бил подписан и приемо-предавателен протокол на 30.05.2016 г. Съгласно чл. 4, т. 9 от договора, ползвателят се задължил за срока на действие на договора да закупува от „Б.Г.” ООД минимално месечно количество кафе „Спетема ПОД“ в размер на 150 бр., като общо минимално количество кафе за целия срок по договора възлизало на 1800 бр. Съгласно чл. 8, т. 3 от договора „Б.Г.” ООД имало право едностранно и без предизвестие да прекрати същия, ако ползвателят не изпълнява или изпада в забава с повече от седем календарни дни след уговорения падеж, на кое да е от задълженията си по договора.

Съгласно чл. 9 от договора, ако в срока по чл. 4. т. 2 (три работни дни) ползвателят не върнел ползваната вещ, то дължал неустойка, съответстваща на стойността по чл. 1 в двоен размер.

Съгласно чл. 11 от договора Г. П. П., бил солидарен съдлъжник на ползвателя за всички поети към „Б.Г.” ООД задължения по договора, включително и за заплащане на дължимите неустойки.

На 04.10.2016 г. между „Б.Г.” ООД и ползвателя по договора и Г. П. П. било сключено допълнително споразумение към договора.

По силата на чл. 1 от допълнителното споразумение, страните изменили чл.1, като съгласно изменението „Б.Г.” ООД предоставило на ползвателя безвъзмездно за временно ползване следната движима вещ. а именно:

кафемашина „Piorenzaio” 1 гр. с № 150003968 на стойност 3000 лева.

Съгласно чл. 3 от допълнителното споразумение, ползвателят върнал на „Б.Г.” ООД предоставената при сключване на договора безвъзмездно за временно ползване Под машина „Ascaso”.

Съгласно чл. 4 от допълнителното споразумение страните изменили текста на чл. 4. т 9 от сключения между тях договор от 30.05.2016 г. като съгласно изменението, ползвателят се задължил за срока на действие на договора да закупува от „Б.Г.” ООД минимално МЕСЕЧНО количество кафе „Спетема уникато еспресо бар“ в размер на 15 кг., като общото минимално количество кафе за целия срок на договора е 180 кг.

С нотариална покана „Б.Г.” ООД прекратило сключения договор поради неизпълнение на поетото задължение по чл. 4, т 9 за закупуване на договореното минимално месечно количество кафе, ответната страна била поканена да върне предоставената кафе машина, както и да бъде заплатена дължимата по договора неустойка.

Доказателства за изпълнение на задълженията на ответника по договора – за връщане на получената кафе машина и/или заплащане на дължима неустойка не били представени.

Поради това СРС е приел, че предявения иск е доказан по основание.

За възникване правото да бъде получена неустойка било необходимо кумулативното наличие на следните предпоставки – сключен между страните договор с включена клауза за неустойка, изпълнение на задълженията от страна на лицето, претендиращо неустойката и неизпълнение на задълженията по договора от насрещната страна, което в процеса било безспорно установено.

Установено било по делото от представените писмени доказателства наличието на валидно договорно отношение между страните, изпълнение на задълженията на ищеца по него, както и неизпълнение на задълженията на ответника, което било основание за ангажиране отговорността му по чл.9 от сключения между страните договор. Доводите, поддържани от процесуалния представител на ответника в противната насока, били неоснователни и подлежат на отхвърляне.

Предвид това съдът е приел, че страните са били обвързани от договорената

от тях в чл.9 клауза, съгласно която при неизпълнение от страна на ответника на задължението му да върне получената по договора кафе машина, ответникът дължи на ищеца заплащане на неустойка в размер на стойността на вещта в двоен размер. Доказателства за връщане на вещта не били представени, поради което предявният иск бил основателен и като такъв е бил уважен.

Софийски градски съд, действащ като въззивна инстанция приема следното:

Относно наличието на облигационно отношение:

Въззивната инстанция споделя мотивите на СРС досежно наличието на договор между страните, поради което по арг. от чл.272 ГПК същите следва да се считат и за мотиви на настоящето решение.

Видно от с.2 на договора като солидарен длъжник е посочен Г. П. П., чийто три имена са изписани. Наред с това в титулната част на договора от 30.05.2016 г. е посочено ЕГН на солидарния длъжник, което ЕГН с оглед извършената справка по НБД в заповедното производство, съответства на ЕГН на ответника Г. П. П..

С отговора по исковата молба не е бил оспорен подписа, поставен за „Г. П. П.“, а е било оспорено наличието на облигационно отношение между страните по спора.

Наред с това от направената от СРС справка в ТР се установява, че Г. П. П. е управител на „С.-**“ ООД, за чиято отговорност се е ангажирал като солидарен длъжник Г. П. П., лично за себе си и като управител на дружеството.

В чл.9 от договора е уговорено, че ако в срока по чл.4, т.2 ползвателят не върне ползваните вещи, той дължи на „Б.Г.“ ЕООД неустойка за неизпълнение, съответстваща на стойността им по чл.1 в двоен размер. **Неустойката** е дължима в 7-дневен срок от изтичането на срока по чл.4, т.2. Именно тази неустойка е предмет на установяване по иска по чл.422, ал.1 ГПК.

Видно от приемо-предавателния протокол от 30.05.2016 г. дружеството-ищец е предало на ползвателя, представляван от ответника по настоящето дело, под машина „Ascaso"/л.9 пред СРС/.

С допълнителното споразумение от 04.10.2016 г. страните по договора от 30.05.2016 г. са постигнали съгласие за временно ползване на друга машина с марка „Fiorenzato“ /както е правилното изписване на наименованието на машината/ като ползвателят е върнал машината марка „Ascaso" и е получил новата машина. Това допълнително споразумение има характер на приемо-предавателен протокол и противно на соченото от процесуалния представител на въззивника, удостоверява предаването на процесната машина. Това споразумение е достатъчно да установи предаването на машината. Още повече, че в чл.2 от споразумението ползвателят е декларирал, че е получил вещта по т.1 от същото, т.е. машина с марка „Fiorenzato“. Споразумението е сключено между ищеца, ползвателя и посочения там като солидарен длъжник Г. П. П..

По делото не се спори, че договора между страните е прекратен едностранно от дружеството-ищец като волеизявлението за това се съдържа в представените по делото нот.покани от 29.11.2017 г. и 13.02.2018 г./л.10 и 11 по делото пред СРС/. Видно от отговора по исковата молба същите не са били оспорени от процесуалния представител на ответника.

Наред с това с връчване на исковата молба за отговор, в което са инкорпорирани твърденията за извършено изявление за прекратяване на договора и претендиране последиците от това, следва да се приеме, че до ответника - физическо лице, вкл. и до ответното дружество, ако се приеме, че не е налице валидно връчване с нотариалната покана, е достигнало волеизявлението за прекратяване на договора поради неизпълнение на задълженията му. В този смисъл е и задължителната практика на ВКС, обективизирана в решение № 178 от 12.11.2010 г. по т. д. № 60/2010 г. на ВКС, II т. о., решение № 37 от 22.03.2011 г. по гр. д. № 920/2009 г. на ВКС, IV г.о., решение № 186 от 15.07.2014 г. по гр. д. № 6836/2013 г. на III ГО на ВКС, постановено по реда на чл. 290 ГПК. Тъй като договорът може да бъде развален и с искова молба, за да настъпи ефектът на разваляне трябва да се установени предпоставките по чл. 87 ЗЗД. Развалянето на договора с исковата молба може да се реализира, ако длъжникът не изпълни в хода на производството по делото до изтичането на обективно подходящ предвид конкретните обстоятелства срок, като в настоящото производство не е установено нито задължението да е изпълнено, нито длъжниците да са

предложили връщане на описаните движими вещи.

С оглед преустановяването на облигационната връзка, възникват последиците по договора- **неустойки**.

В случая по чл.9 от договора-неустойка при неизпълнение на задължението за връщане на предоставените за ползване вещи в двоен размер на стойността им.

Действително, тази неустойка е уговорена с цел да обезпечи изпълнението на задължението на ползвателя да върне предоставените му за ползване вещи след прекратяване на договора, а в случай на неизпълнение - да обезщети изправната страна, както и да санкционира неизправната за неизпълнението.

Наред с това правилото на чл. 92 ЗЗД е диспозитивно и при липса на противна уговорка между страните обезщетителната функция на неустойката се проявява чрез освобождаване на изправната страна от необходимостта да доказва вредите от неизпълнението.

Настоящата инстанция приема, че претендираната неустойка не е нищожна като противоречаща на добрите нрави, доколкото същата не излиза извън присъщите на неустойката обезпечителна, обезщетителна, и не на последно място наказателна функция, като последната следва да мотивира страните да изпълняват поетите от тях договорни задължения. Неустойката е уговорена да обезщети кредитора не само за стойността на невърнатите движими вещи, а и за невъзможността му да реализира печалба чрез тях, като ги предостави на друг ползвател срещу задължение за изкупуване на предлаганите от него стоки, така и в решение № 39 от 15.10.2020 г. по т.д.№ 799 по описа за 2019 г. на ВКС, ТК, Първо ТО, където е разгледан аналогичен казус.

Освен това процесния договор е с продължително изпълнение.

По делото не се твърди, а и не се доказва, вещта да е върната. Без значение в конкретния случай е дали вещта е собственост на ищеца или не. С оглед трайно установената съдебна практика, няма пречки една вещ да бъде отдадена под наем, респ. предоставена за ползване дори от несобственик.

Следва да отбележим и, че при двустранните търговските сделки, каквато е спорната, неустойката не може да бъде намалявана поради

прекомерност - чл. 309 ТЗ

Налага се извод, че решението на СРС с което е уважен предявеният иск с правно основание чл.422, ал.1 ГПК вр. с чл. 92, ал. 1 ЗЗД за сумата от 6000 лв., е правилно и като такова следва да бъде потвърдено.

По разноските:

Пред първата съдебна инстанция:

При този изход на спора обжалваното решение се явява правилно и в частта за разноските.

Пред въззивната инстанция:

На въззивника разноси не се следват.

Въззиваемият претендира разноси и такива са сторени, изразяващи се в платено адв.възнаграждение за особения представител в размер на 600 лв. поради което се присъждат.

Въззивникът е останал задължен с държавната такса за въззивното обжалване поради което същият на основание чл.77 ГПК следва да бъде осъден да заплати в полза на СГС сумата в размер на 120 лв.

По обжалването:

Въззивникът П. няма качеството на „потребител“ по смисъла на решение № 38 от 23.06.2017 г. по т.д.№ 2754 по описа за 2015 г. на ВКС, ТК, Първо ТО и решение № 174 от 04.03.2020 г. по т.д.№ 2017 г. по описа на ВКС, ТК, Второ ТО, основани на практиката на СЕС по дела С-348/14, С-74/15 и С-419/11 във връзка с определението за потребител по чл.2, б.“б“ от Директива 93/13. В случая Г. П. е съдлъжник с търговското дружество за което не се спори, но и се установява от справка в ТР, че е негов управител. Следователно физическото лице Г. П. е във функционални връзки с длъжника „С.-***“ ООД. Затова и досежно обжалваемостта на настоящето решение ще бъде приложимо правилото на чл.280, ал.3 ГПК, относима за търговските спорове.

Водим от горното, СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 20140865 от 17.06.2021 г. по гр.д.№ 36977 по описа за 2019 г. на СРС, Първо ГО, 124-ти състав, **изцяло**.

ОСЪЖДА Г. П. П., ЕГН *****, гр.София, ж.к.“****”, съдебен адрес: гр.София, ул.“****- адв-П. В., **да заплати** на „Б.Г.“ ООД, ЕИК****, съдебен адрес: гр.София, ул.“****”, офис № 6- адв.Д. Ц., **сумата в размер на 600 лв.- разноси пред въззивната инстанция**.

ОСЪЖДА Г. П. П., ЕГН *****, гр.София, ж.к.“****”, съдебен адрес: гр.София, ул.“****- адв-П. В., на основание чл.77 ГПК, **да заплати в полза на СГС сумата в размер на 120 лв. , представляваща държавна такса за въззивното обжалване**.

Решението е окончателно и не може да се обжалва, арг. от чл.280, ал.3, ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____